

P7_TA(2013)0414

Ukrepi EU in držav članic v zvezi z dotokom beguncev zaradi konflikta v Siriji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. oktobra 2013 o ukrepih EU in držav članic v zvezi z dotokom beguncev zaradi konflikta v Siriji (2013/2837(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Siriji, zlasti resolucij z dne 16. februarja 2012¹, 13. septembra 2012², 23. maja 2013³ in 12. septembra 2013⁴ ter resolucij o beguncih, ki bežijo pred oboroženimi spopadi,
- ob upoštevanju sklepov Sveta za zunanje zadeve o Siriji z dne 23. januarja, 18. februarja, 11. marca, 22. aprila, 27. maja, 24. junija, 9. julija in 22. julija 2013; ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta o Siriji z dne 8. februarja 2013,
- ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Catherine Ashton z dne 21. avgusta 2013 o zadnjih poročilih o uporabi kemičnega orožja v Damasku, z dne 23. avgusta 2013 o nujnosti politične rešitve za sirski konflikt (ki odraža dogovorjeno stališče EU o Siriji z dne 7. septembra 2013), z dne 10. septembra 2013 o predlogu, da se sirsko kemično orožje prepusti mednarodnemu nadzoru, ter izjave z dne 14. septembra 2013, podane po sporazumu med ZDA in Rusijo o kemičnem orožju v Siriji, pa tudi izjav podpredsednice/visoke predstavnice z dne 11. septembra 2013, podane med plenarnim zasedanjem Parlamenta v Strasbourgu;
- ob upoštevanju izjav evropske komisarke za mednarodno sodelovanje, humanitarno pomoč in krizno odzivanje Kristaline Georgieva o sirskih beguncih in odzivu EU, zlasti njene izjave z dne 3. septembra 2013 o zadnjih podatkih o številu beguncev zaradi krize v Siriji, ter poročil o stanju in informativnega gradiva GD ECHO (humanitarna pomoč in civilna zaščita) o Siriji,
- ob upoštevanju pripomb visokega komisarja Združenih narodov za begunce Antónia Guterresa, ki jih je podal na neformalnem srečanju Sveta za pravosodje in notranje zadeve 18. julija 2013 v Vilni⁵,
- ob upoštevanju poročil Varnostnega sveta o Siriji, ki jih je pripravila generalnega podsekretarka za humanitarne zadeve in koordinatorka za nujno pomoč Valerie Amos, zlasti poročila z dne 18. aprila 2013,
- ob upoštevanju skupne izjave ministrov držav, ki mejijo na Sirijo, podane na srečanju 4. septembra 2013, ki ga je organiziral visoki komisar Združenih narodov za begunce,

¹ UL C 249 E, 30.8.2013, str. 37.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0351.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0223.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0378.

⁵ <http://www.unhcr.org/51b7149c9.html>

- ob upoštevanju resolucij Sveta ZN za človekove pravice o Siriji,
 - ob upoštevanju Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Konvencije proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, Konvencije o otrokovih pravicah in njenega Izbirnega protokola glede udeležbe otrok v oboroženih spopadih ter Konvencije o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida, katerih vseh je Sirija pogodbenica,
 - ob upoštevanju členov 78, 79 in 80 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju ženevskih konvencij iz leta 1949 in njihovih dodatnih protokolov,
 - ob upoštevanju člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker je Urad visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR) do 20. septembra 2013 zabeležil skupaj 1.929.227 sirskih beguncev v državah, ki mejijo na Sirijo, in v Severni Afriki; ker je po ocenah skupno število beguncev, vključno z nepopisanimi, 2.102.582; ker isti viri navajajo, da je 76 % sirskih beguncev žensk in otrok; ker je 410.000 sirskih beguncev osnovnošolskih otrok (starih od 5 do 11 let); ker Urad ZN za usklajevanje humanitarnih aktivnosti (OCHA) navaja, da je bilo 9. septembra 2013 4,25 milijona notranje razseljenih ljudi;
 - B. ker je bilo po navedbah Urada visokega komisarja ZN za begunce 20. septembra 2013 število beguncev (vključno s tistimi, ki čakajo na registracijo) v državah sprejemnicah naslednje: v Turčiji – 492.687; v Libanonu – 748.608; v Jordaniji – 531.768; v Iraku – 190.857; v Egiptu – 124.373; v Maroku, Alžiriji in Libiji – 14.289 (registriranih); ker vsak dan na tisoče Sircev pobegne v sosednje države in načrt ZN za regionalni odziv v Siriji predvideva, da se bo število beguncev iz Sirije do konca leta 2013 povzpelo na 3,5 milijona;
 - C. ker v letu 2013 še naprej narašča število prošenj Sircev za azil v EU, pri čemer je bilo od začetka konflikta leta 2011 vloženi skupno 52.037 prošenj za azil v EU in njenih najbližjih sosednjih državah (v Švici in na Norveškem);
 - D. ker je bilo 59 % vseh prošenj v 28 državah članicah EU vloženi v Nemčiji (14.842) in na Švedskem (14.083); ker število prošenj sicer močno narašča tudi v drugih državah, vendar jih je bilo samo v eni vloženi več kot 2000 (v Združenem kraljestvu – 2634);
 - E. ker ni povsem točnih in zanesljivih podatkov o skupnem številu Sircev, ki prihajajo v Evropo, ter o tem, koliko jih je zaprosilo za azil v evropskih državah in koliko se jih nahaja v Evropi; ker po navedbah Urada visokega komisarja ZN za begunce kljub pomanjkanju teh podatkov in kljub pomanjkljivim statističnim podatkom o praksi obravnave prošenj za azil v državah članicah EU vse kaže, da je zaščita Sircev v EU pomanjkljiva;
 - F. ker je sirska begunska kriza prvi preizkus Skupnega evropskega azilnega sistema;

- G. ker zakonodaja EU že zagotavlja nekatera orodja, kot sta Vizumski zakonik¹ in Zakonik o schengenskih mejah², ki omogočajo podelitev vizumov iz humanitarnih razlogov;
- H. ker bi bilo treba države članice spodbujati k uporabi sredstev, ki bodo na voljo v okviru Sklada za migracije in azil, ter sredstev, ki so na voljo v okviru pripravljalnega ukrepa – omogočanje ponovne naselitve beguncev v izrednih razmerah, ki med drugim zajema naslednje ukrepe: pomoč osebam, ki jih Urad visokega komisarja ZN za begunce že priznava kot begunce; podpora nujnim ukrepom v primeru skupin beguncev, opredeljenih kot prednostni primeri, ki so žrtve oboroženih napadov ali so v skrajno ranljivem položaju in je njihovo življenje ogroženo; po potrebi zagotovitev dodatne finančne podpore Uradu visokega komisarja ZN za begunce ter z njim povezanim organizacijam v državah članicah in na ravni Unije v izrednih razmerah;
- I. ker je v najnovejši tragediji 3. oktobra 2013 ob obali Lampeduse izgubilo življenje 130 migrantov, na stotine pa jih je pogrešanih; ker je več deset tisoč migrantov umrlo med poskusom prihoda v EU; ker ponovno opozarja, da je treba storiti vse potrebno, da bi rešili življenja ljudi v nevarnosti, in da morajo države članice spoštovati svoje obveznosti v zvezi z reševanjem na morju;
1. je močno zaskrbljen zaradi sedanje humanitarne krize v Siriji in velikega bremena, ki ga zaradi krize nosijo sosednje države; izraža zaskrbljenost zaradi vse množičnejšega odhajanja beguncev brez kakršnega koli znaka, da se bo beg ljudi kmalu ustavil;
 2. izreka pohvalo oblastem v navedenih državah za njihova prizadevanja in solidarnost ter njihovim prebivalcem za gostoljubno pomoč beguncem iz Sirije;
 3. pozdravlja politiko odprtih vrat v sosednjih državah ter jih poziva, naj ohranijo odprte meje za vse begunce, ki bežijo iz Sirije;
 4. izraža zaskrbljenost zaradi vse večjega števila Sircev, ki poskušajo na ladjah prečkati Sredozemlje, da bi prišli v EU, in na tej nevarni poti tvegajo svoja življenja;
 5. pozdravlja pomoč EU in njenih držav članic, ki so namenile skoraj milijardo EUR humanitarne in nehumanitarne pomoči Sircem v Siriji in zunaj nje; ugotavlja, da je EU največji donator humanitarne pomoči v sirski krizi; EU tudi poziva, naj spremlja razdeljevanje te finančne pomoči;
 6. poziva EU, naj še naprej izdatno financira humanitarna in nehumanitarna prizadevanja kot odziv na potrebe ljudi v Siriji in beguncev iz Sirije v sosednjih državah;
 7. spodbuja države članice, naj nujne potrebe rešujejo s premestitvami poleg obstoječih nacionalnih kvot in z odobritvijo prihoda iz humanitarnih razlogov; spodbuja države članice, naj uporabijo sredstva, ki so še na razpolago v okviru pripravljalnega ukrepa/pilotnega projekta o preseljevanju;

¹ Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1).

² Uredba (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 105, 13.4.2006, str. 1).

8. poziva mednarodno skupnost, EU in države članice, naj še naprej zagotavljajo podporo za ukrepe, povezane s to hudo humanitarno krizo, ter naj se zavežejo, da bodo zagotovile učinkovito pomoč državam, ki mejijo na Sirijo;
9. poziva EU, naj skliče humanitarno konferenco o sirski begunski krizi ter naj prednostno obravnava ukrepe za podporo državam v tej regiji, ki sprejemajo begunce (zlasti Libanonu, Jordaniji, Turčiji in Iraku), ter tako podpre njihova prizadevanja za sprejetje vse večjega števila beguncev in ohranitev politike odprtih meja; poudarja, da bi morale na taki konferenci sodelovati vse institucije EU in organizacije civilne družbe ter da bi se bilo treba osredotočiti na humanitarna prizadevanja in krepitev vloge in sodelovanja EU v diplomatskih prizadevanjih za končanje konflikta v Siriji;
10. poudarja, da je na tej stopnji pomembno preučiti, ali bi lahko države članice storile več za okrepitev svojih ukrepov za zaščito v okviru odziva na krizo v Siriji ter kako in kdaj bi to lahko storile; poudarja potrebo po solidarnosti in proaktivni krepitvi celotnega ukrepanja za zaščito v EU, in sicer s krepitvijo sodelovanja, izmenjavo informacij, gradnjo zmogljivosti in političnim dialogom;
11. pozdravlja splošni konsenz med državami članicami, da sirskih državljanov ne bi smeli vračati v Sirijo; poudarja pa, da pri problematiki sprejemanja beguncev iz Sirije potrebujemo skladnejši pristop in več solidarnosti z državami članicami, ki se soočajo z največjim bremenom; poziva države članice, naj zagotovijo pravilno izvajanje vseh določb različnih instrumentov Skupnega evropskega azilnega sistema;
12. poziva države članice, naj preučijo vse obstoječe pravo in postopke EU za zagotovitev varnega vstopa v EU, da bi omogočile začasen prihod beguncev iz Sirije; opozarja, da je zakonit vstop v EU boljša možnost od nevarnejšega nezakonitega vstopa, ki lahko vključuje tveganja, povezana s trgovino z ljudmi; ugotavlja, da so nekatere države članice Sircem odobrile bodisi stalno prebivališče (npr. Švedska) ali začasni prihod (npr. Nemčija);
13. želi opomniti države članice, da bi bilo treba sirske begunce, ki prosijo za mednarodno zaščito, usmeriti na pristojne nacionalne organe, pristojne za azil, ter jim omogočiti dostop do pravičnih in učinkovitih azilnih postopkov;
14. poziva EU, naj sprejme ustrezne odgovorne ukrepe za primer morebitnega prihoda beguncev v njene države članice; poziva Komisijo in države članice, naj še naprej spremljajo trenutne razmere ter naj pripravijo načrte dela v nepredvidenih razmerah, vključno z možnostjo uporabe direktive o začasni zaščiti¹, če in ko bodo razmere to zahtevale;
15. poudarja, da so države članice zavezane priskočiti na pomoč migrantom na morju, in poziva države članice, ki niso izpolnile svojih mednarodnih obveznosti, naj prenehajo zavračati čolne z migranti;
16. poziva države članice, naj spoštujejo načelo nevračanja v skladu z obstoječim

¹ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitevčasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

mednarodnim pravom in pravom EU; poziva države članice, naj nemudoma končajo prakso neprimernega in daljšega pridržanja, s katero kršijo mednarodno in evropsko pravo, in poudarja, da mora ukrep pridržanja migrantov vselej temeljiti na upravni odločitvi, prav tako pa mora biti ustrezno upravičen in časovno omejen;

17. poziva svoje ustrezne odbore, naj še naprej spremljajo razmere v Siriji in sosednjih državah ter ukrepe držav članic, povezane s temi razmerami;
18. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, parlamentom in vladam držav članic, generalnemu sekretarju Združenih narodov, Uradu visokega komisarja ZN za begunce, generalnemu sekretarju Arabske lige, parlamentu in vladi Sirske arabske republike, vsem parlamentom in vladam držav, ki mejijo na Sirijo, ter vsem stranem, vpletenim v konflikt v Siriji.